Hudební nakladatelství Urbánků

František Augustin Urbánek (1842 - 1919), rodák z Moravských Budějovic, vyučený knihkupec, přišel do Prahy v r. 1862. V roce 1871 založil v Praze první české hudební nakladatelství.

Svou ediční činnost zahájil Fr. A. Urbánek vydáváním prvních českých učebnic ze všech oborů obecného vzdělání. Obzvláště hrdý byl na české a latinské vydání Komenského "Brána jazyků otevřená". To považoval za svůj přínos českému národnímu obrození. Po splnění této "vlastenecké povinnosti" se věnoval propagaci české hudby. Vydával skladby B. Smetany, A. Dvořáka, Z. Fibicha a dalších. Fr. A. Urbánek oragnizoval i pražské návštěvy, vydávání a provádění děl význačných světových skladatelů té doby, P. I. Čajkovského, C. Saint-Saense a E. Griega. Neocenitelným pomocníkem mu byl jeho bratr Velebín (1853 - 1892).

Mimořádně progresivní bylo zaměření Urbánkova nakladatelství na první díla začínajících autorů, ať to byl na samém začátku opus 1. Bedřicha Smetany, či opus 1. mladého Karla Husy vydaný o mnoho let později potomkem Fr. A. Urbánka Vladimírem.

Nakladatelství se stalo významným centrem české kultury. Pořádaly se tu i hudebně literární salony, jejímiž častými hosty byli kromě výše jmenovaných hudebníků i básníci Jan Neruda, Jaroslav Vrchlický a malíř Mikoláš Aleš. U Urbánků se spontánně objevovala i budoucí profesionální hudební tělesa. Poprvé, ještě dříve než v Měšťanské besedě, vystoupilo u Urbánků pozdější slavné České kvarteto (1892). Populární koncerty tu připravily půdu České filharmonii.

Když v roce 1912 slavil Fr. A. Urbánek své sedmdesáté narozeniny, bylo v časopise Dalibor při této příležitosti napsáno: „Se zakladateli a sloupy českého umění hudebního Smetanou a Dvořákem vyrostl nám základ a sloup hudebního nakladatelství ve Fr. A. Urbánkovi. Všechny velké hudební podněty pražské buď vznikly iniciativou Fr. A. Urbánka, nebo za jeho obětavé součinnosti a podpory“.

Ze synů se nejvýrazněji do historie Urbánkovy rodiny zapsal prvorozený Mojmír (1873 - 1919). Ze zahraničních cest na zkušenou se vrátil jako moderní podnikatel. V r. 1900 se osamostatnil a podle svých představ dal v Jungmannově ulici v Praze postavit architektonicky vzácný „Dům hudby Mozarteum", kde měl nejen nakladatelství, tiskárnu a prodejny, ale i vlastní koncertní síň,

agenturu, prodejnu klavírů a zastoupení světového italského nakladatelství Ricordi. Zemřel ve věku 46 let. Jeho syn, rovněž Mojmír (1902 - 1976), úspěšně pokračoval v jeho nastolené umělecko-podnikatelské dráze.

I druhorozený syn Fr. A. Urbánka - František (1877 - 1920) - pracoval s nejmladším bratrem Vladimírem (1878 - 1948) v otcově firmě.

Nejvýznamněji vstupovali Urbánkové do hudebního života v letech 1880 až 1910.

Tradice hudebního nakladatelství Fr. A. Urbánka byla násilně ukončena v r. 1949.